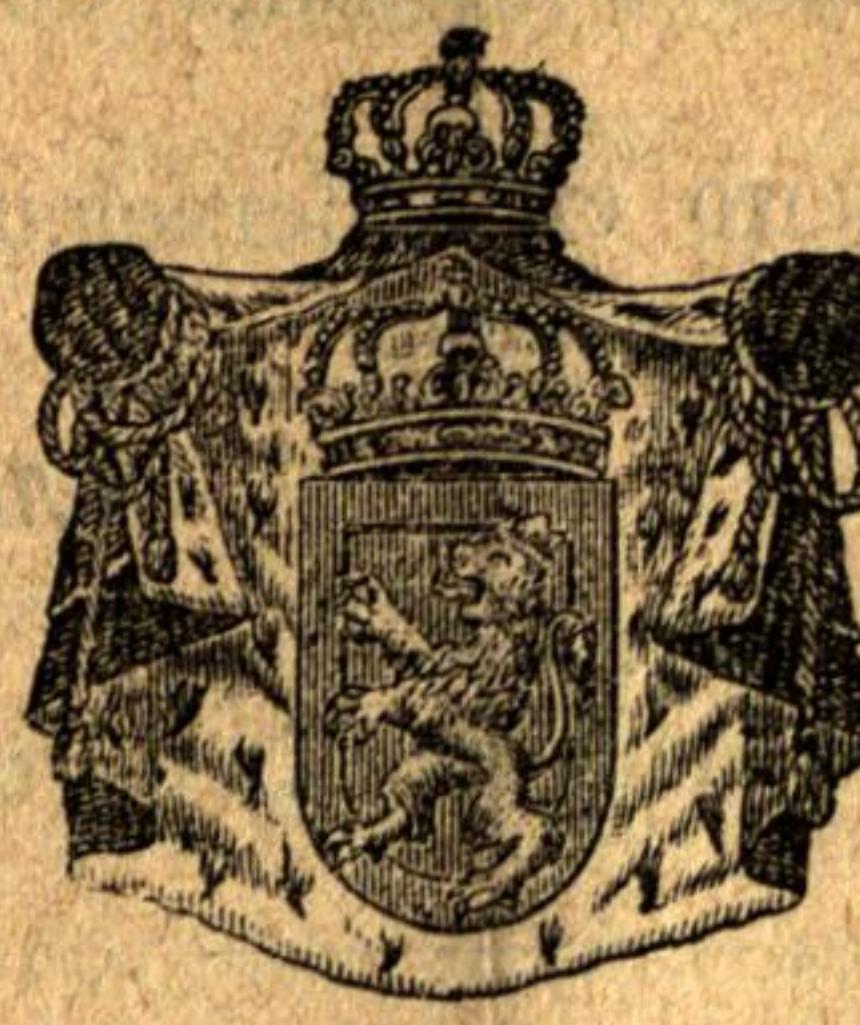

ДЪРЖАВЕНЪ ВѢСТНИКЪ

„Държавенъ вѣстникъ“
ще излѣза
за сега дваждь въ седмицата:
въ Срѣда и Сѫбота.

Порѣчки и писма
за „Държавенъ вѣстникъ“
се испрашатъ
до администрацията
въ Министерството на Народното Просвѣщение.

Цѣната на
„Държавенъ вѣстникъ“
за до 1-ий януари Е.
Въ Княжеството 10 фр.
За граница 12 „

ЗА ВСЯКАКВИ ПУБЛИКАЦИИ
се плаща:
За единъ гармоненъ редъ за първите
три пъти по 30 сант., а за всички
послѣдующи — 20 сантими.

Година II.

София, сѫбота 20-ий декември 1880 г.

Брой 94.

По Министерски Съвѣтъ

УКАЗЪ
№ 773.

Ний Александъръ I.

Съ Божия милост и Народната воля

Князъ на България.

По предложение на Нашътъ Министъръ, Предсѣдатель на Министерски Съвѣтъ.

Постановихми и Постановявами:

Ст. I. Да назначимъ Министъръ на Народното Просвѣщение, г. П. Р. Славейкова, за Министъръ на Вътрѣшните Работи;

Ст. II. Да назначимъ за Министъръ на Народното Просвѣщение, на мястото на г. П. Р. Славейкова г. М. Саррафовъ.

Издадено въ Нашътъ Дворецъ въ София на 17-ий декември 1880 год.

На Първообразното съ собственната рѣка на Него Височество написано:

Александъръ.

Приподписалъ: Предсѣдатель на Министерски Съвѣтъ:
Каравеловъ.

По Министерството на Финанситѣ.

УКАЗЪ
№ 746.

Ний Александъръ I.

Съ Божия милост и народната воля

Князъ на България.

Прогласявами

Народното Събрание прие, Ний утвърдихми и утвърдявами слѣдующий:

ЗАКОНЪ
за

Върховната Съмѣтна Палата.

Чл. 1. Върховната Съмѣтна Палата контролира испълнението на бюджета по всичките отрасли на управлението (§ 105 Конст. п. 6).

Чл. 2. Върховната Съмѣтна Палата състои отъ предсѣдатель, петъ члена, членъ дѣлопроизводителъ и канцелярия по штата.

Чл. 3. Предсѣдателътъ, членовете и дѣлопроизводителътъ по представление отъ Министерския Съвѣтъ се назначаватъ отъ Княза за три години.

Чл. 4. Цѣлия съставъ на Върховната Съмѣтна Палата или всѣки единъ отъ членовете ѝ отдѣлно, не могатъ да бѫдатъ съмѣнени, въ разстояние на трите години отъ назначението имъ, освѣнъ по изказано недовѣрие отъ страна на Правителството или на Народното Събрание, но и въ двата случая по рѣшението на послѣдните.

Чл. 5. Служащи въ Върховната Съмѣтна Палата не могатъ да бѫдатъ членове на Народното Събрание, нито пакъ да занимаватъ каквато и да е друга държавна или общественна служба.

Тѣ немогатъ да върнатъ, сами или чрезъ съдружници, никаква търговска и спекулативна работа, било чакъ било съ Правителството.

Тѣ не могатъ да бѫдатъ роднина по кръвъ и по сватовщина до четвърта степен, нито по между си, нито съ нѣкого отъ Министрите, които сѫ ги представили за назначение.

Чл. 6. Отчетните вѣдомости и книги на всичките правителствени учреждения за едно съ приходо-расходните и оправдателни документи слѣдъ разглеждането имъ по установления редъ отъ Министерството на Финанситѣ, внасятъ се въ Върховната Съмѣтна Палата за провѣряване.

Чл. 7. Върховната Съмѣтна Палата има право да кореспондира непосрѣдствено съ всичките правителствени учреждения въ Княжеството и да иска отъ тѣхъ разширениеяснения върху-приходо-расходните съмѣтки.

Чл. 8. При провѣряването на съмѣтките Върховната Съмѣтна Палата, ако намѣри нѣкакво злоупотребление, възбужда съдебно престъпдане противъ виновните чрезъ надлежното Министерство.

Чл. 9. Върховната Съмѣтна Палата представлява на Народното Събрание подробенъ отчетъ за испълнението на бюджета, ако тоя послѣдния е вѣче ликвидиранъ.

Чл. 10. Ако ли бюджета не е още ликвидиранъ, Върховната Съмѣтна Палата представлява подробенъ отчетъ само за испълнението на статии.

Чл. 11. Върховната Съмѣтна Палата заедно съ Министерството на Финанситѣ е длѣжна да изработи подробенъ уставъ за реда на контрола и дѣлопроизводството.

Забѣлѣжка. Тоя Уставъ, като се утвърди отъ Княза, влизи въ сила, до като се внесе въ Народното Събрание за окончателно разглеждане и одобрѣніе.

П. Заповѣдами, що настоящий законъ да се обlige съ Държавниятъ Печатъ и обнародва въ „Държавенъ вѣстникъ“.

Издаденъ въ Нашата Столица София 17 декември 1880 год.

На първообразното съ собственната рѣка на Него Височество написано:

Александъръ

Приподписалъ:

Министъръ на Финанситѣ Каравеловъ.

УКАЗЪ

№ 749

Ний Александъръ I.

Съ Божията милост и народната воля

Князъ на България.

Прогласявами

I. Народното Събрание прие, Ний утвърдихми и утвърдявами слѣдующий:

ЗАКОНЪ

за

ОКОЛИЙСКИТЕ КОВЧЕЖНИЦИ.

Общи положения.

§ 1. Въ градовете, въ които не съществуватъ Окожни Ковчежничества, и въ други мястости още гдѣто се намѣри за нуждно, за улеснение на населението по прибиране съществуващи даждия и налози, учреждава се длѣжността околийски Ковчежникъ.

§ 2. На длѣжностъ околийски Ковчежникъ се назначаватъ такива лица, които иматъ рѣдовоно домашно образование на български и които могатъ да представятъ достаточно обезпечението на хазната за петнадесетъ хиляди франка, чрезъ добри поручители или чрезъ свои собствени недвижими имущества.

§ 3. Предвидената въ предидущия параграфъ гаранция, подтвърждаватъ гдѣто тя става, подѣжащите окожни управителни Съвѣти, личния съставъ на които е напълно отговоренъ въ данни случаи.

§ 4. Назначенето, уволнението и премѣсятирането на околийски Ковчежници послѣдва всѣкога отъ Министъръ на Финанситѣ, всѣдѣствие издаденъ за това Княжески Указъ.

Обязанностите на околийски Ковчежници.

§ 5. Околийски Ковчежници приематъ прямите, ко-свенните и всѣкакъвъ родъ други даждия и доходи заедно съ недоборите, отъ всичките учреждения и установления, предопредѣлени да внасятъ такива, въ околните, въ които дѣйствуваатъ; издаватъ патенти, продаватъ бандерили, гербови марки и векселни бумаги, като се придѣржатъ о наставленията за окожните Ковчежничества по приемането въобще постѣженіята на различните доходи.

Забѣлѣжка: Патентитѣ, бандеролитѣ, гербовитѣ марки и векселни бумаги, околийски Ковчежници взиматъ отъ окожните Ковчежничества срѣчу квитанции и въ такива количества, каквито имъ се нуждатъ.

§ 6. Понеже околийските Ковчежници сѫ длѣжни да внасятъ непремѣнно и всесъло приетите сумми, отъ разните доходи, въ по-ближките окожни Ковчежничества, не могатъ за това и не трѣба да произвеждатъ никакъвъ расходъ.

§ 7. Щомъ се набератъ петнадесетъ хиляди франка, околийски Ковчежникъ придруженъ отъ единъ жандармъ, донася и внася суммата въ по-ближкото окожно Ковчежничество, отъ което като си получи установената квитанция и слѣдуемъ му пътни разносчи и такива за пренасяне, незабавно се връща на длѣжността си.

§ 8. Околийските Ковчежници се намиратъ подъ непосрѣдствениятъ надзоръ както на финансийски чиновници или на помощникъ му така сѫщо, въ случай, и подъ наглеждането на околийски началици.

Редът за приемането пари отъ платците и държанието книги.

§ 9. Околийските Ковчежници приематъ пари всѣки

день отъ осемъ часа сутринта до дванадесетъ часа и отъ два до четири часъти подиръ пладия, освѣнъ недѣля и съ указъ установените празници за гражданска чиновници.

§ 10. Околийските Ковчежници държатъ слѣдующи книги:

1-во Квитационна книга

2-ро Бухгалтерска книга

Съ тия двѣ книги пронумерувани и проширувани както и съ печать снабдяватъ се околийските Ковчежници отъ Министерството на Финанситѣ.

§ 11. Показаниятъ доходи въ 3-ий параграфъ на тия наставления се внасятъ въ кассата на Околийски Ковчежникъ, при обявление, въ което трѣба да се показва отъ кого, какви сумми, въ какви монети, въ какво количество и за какъвъ данъкъ се представяватъ. Въ случай че представените сумми се състоятъ отъ разни данъци, то за всѣкъи данъкъ трѣба да се написва и особено обявление. На това трѣба да внимава околийски Ковчежникъ, който, въ случай, че нѣкое отъ представляемите обявления, не е съставено по горѣисказаните указания, връща го на платецъ като го поканва да допълни обявленето си.

§ 12. Околийски Ковчежникъ слѣдъ като намѣри обявленето рѣдово захваща да брои парите, и, подиръ приемането имъ, надписва върху обявленето приемата сума, подъ която като се подпише издава незабавно слѣдемата квитанция на платецъ и записва приемът пари въ Бухгалтерската книга.

Забѣлѣжка: 1. Бланкове за обявление се намиратъ при всѣки околийски Ковчежникъ, и се даватъ безплатно на всѣки платецъ, който иска да внесе пари.

Забѣлѣжка: 2. Обявленията на селските кметове и другите безграмотни платци се пишатъ отъ околийски Ковчежникъ.

§ 13. Околийските Ковчежници ще държатъ квитационната книга по слѣдующия начинъ: всѣко обявление ще се записватъ въ сѫщата книга както въ коченътъ така и въ квитанцията съ постѣдователния му номеръ, като обясняватъ, какъвъ е доходътъ, кой го внася, въ кой денъ мѣсяцъ и година; въ рубrikата „вѣтвъна сума“, ще записватъ видовете на монети на франки, общата сума на които подвеждатъ въ колоната „Всичко“.

Слѣдъ това така написаната квитанция се отрѣзва и, подписанна и подпечатана отъ околийски Ковчежникъ се предава на платецъ.

§ 14. Квитационната книга се води съ постѣдователътъ преность, а, и за това, е потребно щото, внасяните въ всѣкой денъ сумми, да се събиратъ постѣдователно. Въ тая книга не се позволява сърганъе или замараване на цифри, а въ случай на грѣшка, зачертнува се по-гърьшно написаната цифра, съ двѣ черти, теглени върху нея така щото, да може да се прочете тя, и подъ нея се написва истинската цифра.

§ 15. Бухгалтерската книга се дѣли на двѣ отдѣлни части: 1-ва за косвениятъ доходи и 2-ро за прямите даждия и имѣющите недобори косвени налози-село по селото, и се държи по слѣдующия начинъ: Въ първата частъ ще се вписватъ постѣжаващи доходи въ подлежащи имъ графи (отдѣли). Въ втората частъ, на тая книга, понеже озаглавените прям и косвени налози предполагатъ недобори, то за всѣко село, ще се оставятъ за запасъ, по два или повече листове спорѣдъ нуждата. Всѣкий денъ ще се събиратъ постѣженіята въ всѣка частъ отдѣлно и за себе по всѣка графа и ще се свеждатъ въ общата сума въ общия подъ название „всичко“ стълбецъ. Суммите отъ постѣженіята, които се записватъ и въ дѣлъте части, трѣба непремѣнно да гармониратъ и бѫдатъ равни съ ония въ квитационната книга.

Редът за пазенето на сумитъ и имъющите цѣнность бумаги.

§ 16. Ханилището въ което се пазятъ паритъ, бандеролитъ, гербовитъ марки и пр. тръбва да се намира въ безопасното отъ огън и кражба положение сиръчъ, зданието му тръбва да е здраво направено съ камененъ таванъ съ ѝлъзни или чугуни капаци, съ ягти ѝлъзни ръшетки на прозорците и съ добри ключелници на външните врати.

§ 17. Ханилището заключва околийския ковчежникъ и го запечатва върху върви съ печатъ си по такъвъ начинъ щото да неможе да се отворятъ вратата безъ да се строши печатъ.

§ 18. При вратата на ханилището, всъкога тръбва да има въоружена стража. Стражата за ханилището на околийския ковчежникъ се поставя отъ околийския Началникъ, комуто ковчежника е длъженъ да достави два екземпляра отъ снимките на печатъ, съ който се запечатва ханилището. Единът отъ тяхъ се пази у околийския Началникъ а другия се дава на старшия отъ стражаритъ. При това околийския Началникъ дава на старшия отъ стражаритъ наставления, като какъ тръбва да се пази ханилището и внушава на всичките, че съ отговорни ако не испълнятъ длъгъта на службата си.

§ 19. Околийския ковчежникъ вълъзва въ ханилището за внасянъе, и изважданъе отъ него пари, но той е задълженъ преди да отвори вратата на ханилището да разглежда цѣлостта на печатъ и кофарътъ, съ който съ затворени вратата на ханилището.

§ 20. Околийския ковчежникъ е длъженъ слѣдъ извършването всичките дневни операции да внесе всичката прибрана сума въ ханилището, безъ да остави при себѣ нико една пари.

§ 21. Ковчежникътъ тръбва да държи паритъ въ ханилището по слѣдующия начинъ: златнитъ сребърнитъ и мѣднитъ монети отдѣлно една отъ друга, постъйността имъ въ особенъ вжъзъ, съ надписъ колко, какви монети и каква сума се седържатъ въ вжъзъ. Кредитнитъ руски билети тръбва да се турятъ всѣка цѣна отдѣлно и да се свързватъ на връзки по сто билета. Тамъ при паритъ тръбва да се пази и квитационната книга.

Редът за внасянъето сумитъ въ Окръжните Ковчежничества.

§ 22. При внасянъето сумитъ, съгласно съ 7-ия § отъ настоящите наставления, въ подлежащето Окръжно ковчежничество, тръбва да се соблюдава слѣдующия необходимъ порядъкъ: Околийския ковчежникъ тръбва да направи обявление отдѣлно за всѣка сума, за всѣко село, за всѣки налогъ, както и отдѣлно за всѣка година ако суммата происходи отъ прямитъ налоги; а ако внасяната сума е отъ косвенъ налогъ, то ковчежникътъ записва въ едно обявление всички постъпили доходъ, презъ периодъ, за който внася, за всѣки приходъ отдѣлно.

§ 23. Окръжното ковчежничество, слѣдъ като получи внасянитъ суми отъ околийския ковчежникъ, снабдява го съ слѣдующите квитанции отъ ковчежничеството, и записва операцията въ квитационната на околийския ковчежникъ книга като добави и номерата на издаденитъ си квитанции.

§ 24. Околийския Началникъ е длъженъ да достави единъ стражаринъ, който да придружава околийския ковчежникъ, когато този последни внася пари въ Окръжното ковчежничество.

За преглѣдането касситъ на Околийските ковчежници.

§ 25. Преглѣдането касситъ на околийските ковчежници се възлага на околийския Началникъ и на Финансовия чиновникъ, или на неговия помощникъ.

§ 26. Преглѣдането става внезапно и то не по-малко отъ единъ път въ мѣсецъ. Ревизорътъ се удостовърява, да ли показаната въ квитационната книга сума се равнява на находящата се наличност въ касата на ковчежникътъ; прѣглѣда бандеролите и гербовитъ марки и се уверява да ли е постъпила суммата отъ продаденитъ бандероли и марки по квитационната и Бухгалтерската книга; прѣглѣда да ли се е водила правилно бухгалтерската книга и за всичкото съставлява актъ въ два екземпляра, подписани отъ него и отъ околийския ковчежникъ и препровожда единия въ Министерството на Финансите, а другия на околийския началникъ.

За сметките и вѣдомостите които околийските ковчежници представляватъ въ Министерство на Финансите.

§ 27. Въ краятъ на всѣки мѣсецъ не по-късно отъ 4-и денъ на новия мѣсецъ всѣки околийски ковчежници е длъженъ да испрати въ Министерството на Финансите вѣдомостъ по образецъ №... за прибраниятъ прѣзъ мѣсецъ Български доходи, и сдадениятъ въ Окръжното ковчежничество сумми, както и останалата наличност на първото число на мѣсецъ.

§ 28. Въ краятъ на всѣка финансова година, околийските ковчежници, испращатъ книгите си въ Министерството на Финансите, като ги придружатъ съ годишната вѣдомостъ образецъ №... И съ приходните документи.

За платата на околийските ковчежници.

§ 29. Понеже е забранено на околийските ковчежници да произвеждатъ расходи, то и платата си, що получаватъ отъ онова окръжно ковчежничество, въ което внасятъ все цѣло събраните суми.

II Заповѣдами, щото настоящий законъ да се обличе съ Държавниятъ Печатъ и обнародва въ „Държавенъ Вѣстникъ“.

Издаденъ въ Нашата Столица София 17 декември 1880 год.

На първообразното съ собственната ръка на Него Височество написано:

Александъръ.

Приподписано:
Министъръ на Финансите: Каравеловъ.

УКАЗЪ

№ 747

Ний Александъръ I.

Съ Божия милост и народната воля

Князъ на България.

ПРОГЛАСЯВАМИ

Народното Събрание при Ний утвърдили и утвърдявали следующий

ЗАКОНЪ

Правила за съставление и испълнение

Бюджетъ на Княжеството.

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ.

Отдѣление I.

§ 1. Бюджетъ на Княжеството е едно исчисление: а) на всичките предстоящи по Княжеството разноски и б) на всичките источници за удовлетворението имъ. Бюджетъ на Княжеството състои отъ частните финансови сметки на всѣкое Министерство.

§ 2. Всичките сборове и доходи, се предаватъ искъло въ расположение на Министерството на Финансите, което, приема на себе и всичките разноски които ще се произвеждатъ отъ тия сборове и доходи.

§ 3. Доходътъ и разноските, положени въ финансовите сметки на всяко Министерство отдѣлно распределяватъ се, по утвърдената за всѣоя сметка форма, на параграфи и статии.

Забѣльзка. Параграфътъ въ бюджетъ опредѣлява и означава предметъ, поименуемъ въ общи думи, а статията не съ, освѣнъ подраздѣление на предметъ въ подходящи на качеството и въ вѣдомството му спадащи подробности.

§ 4. Бюджетъ на Княжеството, подиръ разглѣдането и одобрението му, по законодателния порядъкъ, отъ Народното Събрание, се утвърждава отъ Князъ, а слѣдъ това и на основанието му, откриватъ се кредити на министерствата отъ Министерството на Финансите.

§ 5. Не може да ставатъ никакви други разноски, непредвидени въ бюджетъ или не разрѣшени по законодателния порядъкъ въ екстраординаренъ кредитъ, освѣнъ случаите показани въ § 32

§ 6. Откритите по законодателния порядъкъ за всичките министерства кредити не можатъ да се увеличатъ съ никакви други, вънъ отъ бюджетните назначения, постъпления, по което и да съ вѣдомство тъ открыти, а предаватъ се искъло въ распорѣдане на Министерството на Финансите.

§ 7. Не се позволява никакво пренасяне на сумми, положени въ бюджетъ, отъ единъ въ други параграфъ, и за това назначението сумми за разноски по единъ параграфъ, но могатъ да се обрънатъ и употребятъ за удовлетворение разноските по другъ параграфъ.

Забѣльзка. Пренасяне сумми отъ една статия въ друга на сѫщия параграфъ може да стане по предварително за това споразумѣніе съ Министерството на Финансите.

§ 8. Бюджетъ на Княжеството се съставлява за една година, а правото за распорѣдане съ бюджетните кредити се ограничава отъ опредѣлените въ §§ 22 и 24 периоди, по истечението на които кредитътъ се унищожава, а останалите непразнесени сумми съставляватъ принаследностъ на казната.

Отдѣление II.

Порядъкъ за съставление финансовите сметки.

§ 9. Всѣкое Министерство съставлява всѣка година за очакваните по неговото вѣдомство доходи и за предстоящите му разноски по особено финансови сметки. Въ тия сметки тръбва да се исключаватъ по параграфъ и статията имъ цифритъ отъ сантими и дроби.

§ 10. За съставление финансовите сметки на всѣкое Министерство можатъ да служатъ свѣдѣниятъ и вѣдомостъ за разноските и доходитъ отъ подвѣдомствените му учреждения.

§ 11. Всѣкое Министерство като провѣри получениетъ частни отъ подвѣдомствените му учреждения вѣдомости и свѣдѣниятъ, исправи и ги допълни съ нови които не съ се имали преди видъ отъ учрежденията доходи и разноски, съставлява Финансовата сметка.

§ 12. Всѣка финансова сметка отъ всѣкое Министерство състои изъ своите съставлящи яса части поименовани въ § 3 отъ настоящето законоположение.

§ 13. Слѣдъ като се съставатъ отъ Министерствата бюджетните финансови сметки, разглеждатъ се отъ Министерския Съветъ и препращатъ се отъ него въ Министерството на Финансите за да се представятъ всѣцѣло въ предстоящата сесия на одобрение. Срокъ за пред-

ставления тия сметки на разглеждане отъ Министерския Съветъ се опредѣлява не по-късно отъ 15 Августа; освѣнъ сметките на Министерствата: военното, вътрѣшните дѣла и финансите, които могатъ да се представятъ не по-късно отъ 15 Септември. Въ случай на необходими по сметките допълнения, въ особености за окладите и сборовете по десятината допуска се представянето имъ, не по-късно отъ 20 Октомври; слѣдъ това и послѣ този срокъ, никакви вече допълнения собственно къмъ бюджетните сметки не се приематъ.

Отдѣление III.

Порядъкъ за разглеждане и утвърждение сметките.

§ 14. Министерството на Финансите, като получи сметките на Министерствата, провѣрява и сравнява ги, съ дѣйствующите законоположения и, като се увери, че съ нихъ се оправдаватъ предметъ и размѣрътъ на предположените назначения, съставя изъ всичките сметки на Министерствата, безъ да исключава и своите, общия на Княжеството бюджетъ.

Забѣльзка. Министъръ на Финансите слѣдъ като разглѣда финансовите бюджетни сметки, препраща ги, наедно съ направените бѣлѣжи съгласно съ слѣдующий § 15, обратно въ подлежащите министерства въ отдѣлни части, за да би министъръ дали своите обяснения на означените бѣлѣжи, въ течение на една недѣля отъ времето на получението имъ, а слѣдъ това въ Министерския Съветъ, за всѣцѣлото на сметките и бѣлѣжките разглеждане.

§ 15. При съставянето бюджетъ на Княжеството Министъръ на Финансите се старае, по възможности, за да преведе една съразмѣрност на доходите съ разноските. Ако по мнѣнietо на Министъръ на Финансите може да се достигне съразмѣрността, съ сокращение на нѣкои отъ сумитъ положени въ финансовите сметки, то, онъ съставя особено съображене за тия статии, отъ сметките за разноските, които по мнѣнietо му, можатъ да се съкратятъ или пакъ испълнението имъ да си отложи.

§ 16. Ако независимо отъ предположените съзрѣшия, доходитъ на Княжеството, се оказватъ не съразмѣрни съ разноските, то въ такъвъ случай Министъръ на Финансите измислува за покриване на предстоящия дефицитъ особыни источници.

§ 17. Съставянето на вишеозначените основания, доходъ и разносенъ бюджетъ на Княжеството представява Министъръ на Финансите, заедно съ своите бѣлѣжи и заключения не по-късно отъ 1 Ноември, на разглеждане и одобрение въ текущия засѣдання на полагаемата отъ конституцията сесия.

§ 18. Бюджетъ на Княжеството се внася въ Народното Събрание отъ Министъръ на Финансите, както и всякой други законопроектъ, но се разглежда съгласно съ 121 статия отъ Конституцията, като се има предвидъ щото внесението въ него измѣнния да се касаятъ само до смаляването, а никакъ до увеличаването на сумитъ или внасяното нови статии въ расходъ.

§ 19. Слѣдъ като получи вече изисканото гласуване и одобрение отъ Народното Събрание, бюджетъ на Княжеството се представя по обикновенния порядъкъ, на височайшето утвърждение на владателния Князъ.

Забѣльзка. Бюджетъ на Княжеството за доходитъ и разноските, тръбва непременно да е съставенъ и внесенъ на разсмотрение и одобрение отъ Народното Събрание не по-късно отъ 15 Ноември на предшествуващата година и представенъ на утвърждение отъ Князъ не по-късно отъ 10 дена преди закриването на сесията.

Слѣдъ като получи Височайшето отъ Князъ утвърждение, бюджетъ на Княжеството, по респорѣдане на Министерството на Финансите обнародва на съвсемъ съвѣтъ.

Отдѣление IV.

§ 23. Ако ли до 31 Декември, не съж станили распореджания по хозяйствено-операционните предмети за заготовление нужните материали и покончение захватните работи (т. е. ако по контрактните операции не съж се произвели търговетъ или по операциите, по които е било нужно да се произведе работата домашним образом, не съж станили изискуемите распореджания), както ако и по всичките други кредити (въ това число и за съдържанието на управлението и учрежденията) не съж се произвели действителните по статиите на бюджетъ разноски, то всичките такива кредити се унищожават.

§ 24. За непременното соблюдение на вищезложените условия по окончателното разчитване съ кредиторите на казната и за пълното им удовлетворение полага се общи срокъ до 1 юни.

§ 25. За да би, към означения въ предидущия параграфъ срокъ, знали Министерствата че имат пълни съдържания за разноските, произведени изъ кредитите открыти въ расположение на подъдомствените имъ учреждения, прекращават на последните правото, да издаватъ парични искания, единъ месецъ порано от опредѣления срокъ въ § 24.

Забѣлѣжка. Показаното ограничение въ настоящия параграфъ не се отнася и за Министерствата на които се съхранява правото да произвеждатъ разноски изъ мѣстните каси до наступление срока, определен въ 24 §.

§ 26. Слѣдъ като настажи означения въ 24 § срокъ, откритите на Министрите и не дотребовани кредити се унищожаватъ въ самия денъ 1 юни по ковчежничествата, следъ получениетъ отъ които свѣдѣния за това Министерство на Финансите съставя балансъ на заключения бюджетъ, и останалите неизразнесени сумми, съ исключение на онай част отъ нихъ, които подлежи да се заплати на кредиторите на казната, внесени при заключението на бюджетъ въ особени съ имената имъ списъци, оставатъ свободно спестение (ресурсъ) за казната.

Забѣлѣжка. Останалите по времето на заключението бюджетъ въ Министерствата и подчинените имъ управления и учреждения сумми се връщатъ въ распоредждане на Министерството на Финансите.

§ 27. Въ случаѣ че, следъ заключението бюджетъ се окажатъ иные разноски, които иматъ свързки и се отнасятъ къмъ този бюджетъ, то за удовлетворение на такива разноски се изисква одобрѣнието на допълнителни асигновки по порядъкъ показанъ за свърхсметните кредити и установенъ отъ §§ 32—40.

§ 28. По строителната часть вищепоименованите правила за заключение бюджетъ се распространяватъ само за сумите потрѣбни за малките поправки; а по всичките други строителни кредити правото за разноските имъ се продължава въ теченіе на два единъ следъ другъ слѣдующи бюджетни периоди. За необходимостта на таково продължение Министрите обясняватъ причините при представяване имъ свърхсметки, и тогава правото за такъвъ преносъ, на едно съ самия кредитъ, се утвърждава отъ Народното законодателно въ предлежащата му сессия събрание.

§ 29. Преносъ на строителния кредитъ на Финансовите сметки на Министерствата не се показва, а Министръ на Финансите при съставяне държавния бюджетъ, означава съгласно съ увѣдомленіето на подлежащия Министъ, въ края на новия бюджетъ въ особена статия преносимия кредитъ.

Забѣлѣжка. Правилата за узаконения срокъ, определен въ §§ 24 и 25, распространяватъ се така също и на преносимите строителни кредити, съ тая само разница, че по кредитите отъ тяхъ родъ общите условия за заключение бюджетъ се приспособяватъ по истечението на два бюджетни периода, а не на единъ както за другите домашни разноски.

§ 30. Бюджетъ за окладните доходи се заключава въ такива срокове, каквито съж станили за расходния бюджетъ (§§ 22 и 24), и на това основание недоимките на означението доходи, които съж се образувала до 31 Декември по окладите на действуващи бюджетъ и поступащи послѣ това число до узаконения срокъ (§ 24.) причисляватъ се въ доходите на истекшата бюджетна година, внасяните же по истечението на този узаконенъ срокъ недоимки се сливатъ съ окладите на действуващи вече бюджетъ. Това правило се распространява и на заключението сметки за неокладните доходи, въ случаѣ че по тяхъ има допущенъ срокъ; а въ всичките други случаи, действието на бюджетъ за неокладните доходи се продължава въ теченіето на една година само т. е. отъ 1-ї Януари до 31 Декември,

§ 31. Слѣдъ окончанието на всяка година, около първите числа на Септември отъ слѣдующата година, Министерството на Финансите представя въ Контролната Палата бюджетни касовъ отчетъ, за паричното кръгобъръщане на държавните каси, въ смисълъ на 26 § на едно съ балансъ.

Отдѣление VI.

Свърхсметни кредити.

§ 32. Свърхсметни кредити могатъ да бѫдатъ или допълнителни по предметъ, които се въ съставяне на Финансовите сметки за бюджетъ или извѣредни, по предметъ не поименованни въ бюджетъ.

§ 33. За предѣтъ на извѣредния кредитъ може да бѫде само такъвъ расходъ, който, по съществото си, не е могълъ да бѫде предвиденъ при съставянето и одобрението действуващия бюджетъ и който, безъ крайна време не може да бѫде отложенъ до бѫдущия бюджетъ.

§ 34. При искането свърхсметни кредити, както допълнителните така и извѣредните се привождатъ едно родните и разноските подробноти и дати, установени при искането бюджетните кредити. Не-

зависимо отъ това, по извѣредните кредити потрѣбно е да се приведутъ причините, по които расходъ не могълъ да се предвиди при съставянето дъйстуващия бюджетъ и че не може още да бѫде отлаганъ за бѫдущия бюджетъ.

Забѣлѣжка 1. При разрѣшаване допълнителни или извѣредни разноски, наблюдава се като обще правило, че подобни разноски да се допускатъ само въ сметка на бюджетни спестения на тия Министерства, по въдомството на които се иска асигноването, и при това още, при искането отъ Народното Събрание такива разноски, необходимо да се обясни отъ какви именно бюджетни назначения се очакватъ остатки, въ сметка на които могатъ да бѫдатъ разрѣшения за разностъ искането свърхсметни кредити. Слѣдъ това, въ сметка на вносиемия въ бюджетъ общъ кредитъ за извѣредни по държавните каси разноски, трѣба да се отнесятъ исклучително такива само расходи, исполнението на които не търпи отложenie, а между това не се предвиждатъ никакви спестения по бюджетъ на това Министерство, по което се иска отпускъ на расходъ. Независимо отъ това при искането свърхсметни кредити, било допълнителни или извѣредни, необходимо е да се укаже: въ допълнение на какви именно параграфи и статии се иска допълнителния кредитъ, или по какви бюджетни подраздѣления трѣба да се зачисли извѣредния кредитъ.

Забѣлѣжка 2. Всѣки пътъ, когато стане нужда да се иска свърхбюджетенъ (свърхсметенъ) кредитъ, непременно надлежи да се обясни: 1, причините, по които размѣръ или предметъ на искания кредитъ не е могълъ да се предвиди при съставянето дъйстуващия бюджетъ, и защо, още, разрѣшението на искания именно размѣръ не може да бѫде отложенъ до времето по което ще начне да действува новъ одобрътъ бюджетъ при кое нѣщо да не се пропуска изъ видъ и това че, за такъвъ кредитъ, е потрѣбно да се изискватъ средства въ самия бюджетъ за покриване искания новъ кредитъ: — 2, свѣдѣніата за това, въ какво именно положение се намира кредитъ на тая статия или параграфъ къмъ което се отнася искания новъ расходъ, и не намира ли се или не предвижда ли се по други параграфи и статии отъ бюджетъ свободенъ источникъ, въ сметка на който би могълъ новия расходъ да се удовлетвори.

Забѣлѣжка 3. Въ случаѣ че нѣма въ дъйстуващия бюджетъ помянките средства въ предидущата 2 забѣлѣжка, то въ такъвъ случаѣ искането свърхсметенъ кредитъ не трѣба да надминува опредѣлената сума отъ Конституцията (сравни членъ 126.)

§ 35. Свърхсметните кредити се искатъ 1.) предъ откритието на предстоящата сесия, ако до него откритието не търпи отложени и 2.) въ продължението на сесията. И въ двата обаче случаи слѣдъ предарително сношение за това съ Министръ на Финансите, който като провѣри предвидените въ подкрепление на искането законо-положения, и данни увѣдомлява подлежащия Министъ, ако разноските за искания кредитъ може да приеме на себе казната и изъ кои именно ресурси може да се покриятъ они.

Забѣлѣжка. Свърхсметниятъ кредитъ, по кое да е въдомство, отъ подлежащия Министъ се иска: 1., преди откритието на престоящата сесия, по предварително споразумѣние съ Министръ на Финансите, чрезъ Министерския Съветъ, който като направи постановление, натоварва подлежащия Министъ за докладъ до Князъ, по разрешение искането свърхбюджетенъ кредитъ; указътъ, който ще разрѣши свърхсметниятъ кредитъ, предложи, непременно, да се внесе отъ подлежащия Министъ на вотиранието въ предстоящата сесия и 2, въ предѣлението на самата сесия, по установления отъ подлежащите §§ по редъкъ.

§ 36. Предварителните сношения съ Министръ на Финансите съ безусловно обязательни за всичките Министерства, не толкова само въ случаѣ на безотлатателна необходимост за свърхсметните кредити, но и при представението имъ на ВИСОЧАЙШЕ отъ Князъ разрешение или при внасянето на одобрение отъ Народното Събрание, за да се знае, че вслѣдствие на представените съставени и разглѣдани проекти, положения, устави и други законоположения, може да се направи разходъ изъ казната.

§ 37. За заблаговрѣменното заготовление на материали и вѣщи, разноските за които ще има да се произведутъ отъ бюджетъ на бѫдущата година, Министръ искатъ авансови кредити, по предварителното за това съглашение съ Министръ на Финансите, отъ Народното Събрание, но за такива искания не съж се потрѣбни установени въ 34 . . . § параграфъ подробноти и дати, необходими за оправданието на цифрите на кредитъ, а се указва само предметъ на искания авансовъ кредитъ и бюджетното му подраздѣление (§§ и статии), къмъ което той ще има да се отнесе.

§ 38. Свърхсметните кредити, които по военни и политически обстоятелства, изискватъ бързина и тайност, искатъ се непосредствено съ всеподданийши доклади до Князъ отъ Министръ; на войната, външните и вътрешните дѣла. Такивато кредити, не се внасятъ подъ отвѣтствеността на подлежащите Министри, на одобрение въ сесията на Народното Събрание до тогава до когато тия Министри считатъ вредително за държавата обявяването имъ.

§ 39. Заключчието на свърхсметните кредити се подчинява на общите за заключението на бюджетъ установени правила, т. е. правото за разнасяне допълнителните кредити се прекращава същеврѣменно съ ония бюджетъ, къмъ който тия кредити служатъ като допълнение, а действието на извѣредните кредити се прекращава съ бюджетъ на онай година, въ теченіето на която съ искания и разрѣшени. На това основание, поименованите кредити

должи и се отнасятъ по испълняването общия на бюджетъ отчетъ.

Отдѣление VII.

За показване кому да се открие кредитъ и за пренасяне последния отъ едно въ друго място.

§ 40. Министръ съ особни за това отношение до Министъ на Финансите указава кому и въ чие расположение слѣдва да се открие кредитъ по дъйстуващия бюджетъ и въ коя кassa.

§ 41. Министръ съ особни отзвии до Министъ на Финансите искатъ пренасянето на открития кредитъ изъ дъйстуващия бюджетъ кредитъ, съ закриване въ една кassa и откриване въ друга.

П. „Заповѣдами щото настоящий законъ да се обличе съ Държавниятъ печатъ и обнародва въ „Държавенъ вѣстникъ“.

Издаденъ въ Нашата Столица София на 17 декември 1880 год.

На пъвообразното съ собственната рѣка на Негово Височество написано:

Александъръ.

Приподписано:
Министъ на Финансите Каравеловъ

УКАЗЪ

№ 748

Ний Александъръ I.

Съ Божия милост и волята народна

Князъ на България.

Прогласявами

Народното Събрание прие, **Ний утвърдихъ и утвърдявамъ**

Приходния бюджетъ на Княжеството за идущата финансова 1881-1882 година който се възкачува на 28,154,280 франка.

Расходния бюджетъ на Княжеството, който се възкачува на 29,137,974 франка.

За Върховното правителство	1,300,000 фр.
„ Министерството на Финансите	3,560,252 фр.
„ Министерството на Правосъддието	1,881,520 фр.
„ Министерството на Просвещението	1,691,700 фр.
„ Министерството на Вътрешните Дѣла	8,807,815 фр.
„ Министерството на Външните Работи	
и Исповѣданията	646,688 фр.
„ Военното Министерство	11,249,999 фр.

П. Заповѣдами щото настоящий Законъ да се обличе съ Държавниятъ печатъ и обнародва въ „Държавенъ вѣстникъ“.

Издаденъ въ Нашата Столица София на 17 декември 1880 год.

На пъвообразното съ собственната рѣка на Негово Височество написано:

Александъръ.

Приподписано:
Министъ на Финансите Каравеловъ.

УКАЗЪ

№ 745.

Ний Александъръ I.

По Божия милост и волята народна

Князъ на България.

Прогласявами

Народното Събрание прие **Ний утвърдихъ и утвърдявамъ** слѣдующий

ЗАКОНЪ.

I. Бюджетъ за миналата 1879/80 година продължава се и за настоящата 1880/81 финансова година по същ

VII. Всичките други статии на бюджетът 1879/80 год. за които не се укажат потреби отъ Министерствата, тутакси да се ликвидират:

VIII. Следътъ истечението на горния срокъ 1 август всичките сумми не похарчени по бюджетът 1879/80 год. остават спестени за хазната.

IV. Пропуснатите по Министерството на Финансите сумми, въ I сесия на Народното Събрание за платите на контролерите при табачните фабрики, както и ония на надзирателите при спиртовите фабрики, които (сумми) съвъзкачватъ на 156,600 франка (сто и петдесет и шест хиляди, шестстотинъ франка) да се прибавятъ до текущия бюджетъ съ особенъ § и статия.

X. По Същия начинъ да се прибави до текущия бюджетъ и пропуснатата сума, петдесет и шест хиляди двадесет франка (15020) за платите на помощниците, писци и канцелярските разноски на Финансовите Чиновници.

XI. Заповѣдами щото настоящия Законъ да се облече съ Държавни Печатъ и обнародва въ „Държавен Въстникъ“.

Издаденъ въ Нашата Столица София на 17 декември 1880 год.

По пъвообразното съ собствената ръка на Негово Височество написано:

Александъръ

Приподписанъ:

Министъръ на Финансите Каравеловъ.

По Министерството на Външните Дѣла.

УКАЗЪ

№ 739

Ний Александъръ I.

По Божия милост и волята народна

Князъ на България.

Прогласявамъ

I Народното Събрание прие, Ний утвърдихъ и утвърдявамъ следующий

ЗАКОНЪ

за

Българското подданство.

I.

Прѣварителни временни постановления.

Чл. 1. Всички родени въ територията на Българското Княжество, които не сѫ приели чуждо подданство, броятъ се български подданици.

Чуждото подданство за родените въ територията на Българското Княжество, както и българското подданство за жителите отъ територията на Българското Княжество, които сѫ натурализирани въ турското подданство, има сила за ония, които сѫ го приели преди войната за освобождението било споредъ законъта за отоманская народност отъ 7-19 Януари 1869, било преди този законъ.

Правителството има право да откаже прѣбиванието въ България на лица, които сѫ приели чуждо подданство било отъ начало на войната.

Чл. 2. Всички родени вън отъ територията на Българското Княжество отъ родители показани въ прѣдидущий параграфъ 1-й броятъ се български подданици.

Чл. 3. Всички ония които сѫ се изселили изъ Турция по причина на войната и сѫ се заселили въ територията на Българското Княжество преди обнародваньето на този законъ, съмѣтъ се български подданици безъ никакво друго условие освѣнъ, ако можтъ да представятъ едно свидѣтелство, което да показва, че сѫ приети за членове на една българска община, и то въ продължение на една година отъ обнародваньето този законъ.

Чл. 4. Всѣкъ чуждъ подданикъ, който въ подвига на освобождението е помогналъ било въ военна битка въ гражданска служба (XV протоколъ отъ Учредителното Събрание), въ продължение на три години отъ дения на прогласението Българската Конституция, приема се въ Българското подданство чрезъ единъ Княжески Указъ, по представление на Министерския Съвѣтъ.

Освѣнъ турските подданици, всичките други подданици отъ тая категория трѣбова да иматъ разрешение отъ своето принадлежаше правительство.

II.

Придобиванье на българско подданство.

5. Българско подданство се придобива:

- a) по происхождение
- b) по усновение
- c) по женитба
- d) по натурализация.

А. По происхождение.

6. По происхождение придобиватъ българско подданство законътъ дѣца на единъ български подданикъ и незаконните на една българска подданица, родени било въ Княжеството, било на чужбина.

Дѣца на българската територия, безъ баща и майка, сѫ български подданици.

Родени въ на Българската територия, за които се подлага преписъ за подданството имъ, съмѣтъ се бъл-

гарски подданици, до гдѣто се опредѣли точно подданството имъ.

Б. По усновение.

Чл. 7. По усновение придобиватъ българско подданство незаконните дѣца на единъ български подданикъ, родени отъ една чужденка.

В. По женитба.

Чл. 8. По женитба придобива българско подданство чужденката, която съ умажжи за български подданикъ.

Г. По натурализация.

Чл. 9. По натурализацията придобиватъ българско подданство, лицата които подпадатъ подъ категорията на чл. 3 и 4 само като представятъ свидѣтелствата за които се поменува въ рѣчениетъ членове.

Чл. 10. Българското подданство на мажътъ придобиго по натурализация се простира на жена му и на малолѣтните му дѣца.

Чл. 11. Освѣнъ случаите показани въ чл. 3, и 4, чуждиятъ подданикъ може да придобие свидѣтелство за българска натурализация:

- a) ако има правоспособностъ, или ако нѣма да има настойникъ, който да го замѣстява;
- b) ако е записанъ и приетъ за членъ на една българска община;
- c) ако е живѣлъ въ България петъ години наредъ, и
- d) ако придобива средства за прѣхрана на себе си и на домочадието си.

Чл. 12. Прошението за натурализация сеподава на градоначалникъ (кмета) на онай община дѣто е записанъ чуждиятъ подданикъ.

Чл. 13. Градоначалникъ (кметътъ) испитва както това прошение тъй и други документи относително за тая работа, и ги испровожда съ единъ мотивиранъ рапортъ чрѣзъ околовскиятъ началникъ до Министъра на Вътрѣшните работи, който ги представя чрезъ Министерския Съвѣтъ, на удобрение отъ Народното Събрание.

Чл. 14. Ако се приеме натурализацията Министъръ на Външните работи дава на натурализираниятъ едно свидѣтелство, въ което е написано, че просительтъ се приема мажъду български подданици, както и жена му и дѣцата му споредъ чл. 10.

Това свидѣтелство се прѣдава на просителя чрѣзъ градоначалника (кмета), който му опрѣдѣля и денътъ на клетвата.

Чл. 15. Клетвата става прѣдъ градоначалника (кмета) въ едно публично събрание и състои въ тия думи:

„Азъ . . . къмъ се прѣдъ Бога, че щѫ бѫдѫ въренъ на Негово Височество Князъ и на българската Конституция, и се обичамъ, че щѫ испльнявамъ върно длѣжностите си като български подданикъ.“

Чл. 16. Въ свидѣтелството ще се забѣлѣжи, че клетвата е станала еднъ кой денъ и подъ тая бѣлѣшка ще се подпише просительтъ, священикъ и градоначалникъ (кмета).

Чл. 17. Отъ тоя денъ натурализираниятъ се смята за български гражданинъ, а отъ тогаи слѣдъ петъ години само, ако Народното Събрание подтверди това, натурализираниятъ може да придобие право на депутатъ въ Народното Събрание.

Чл. 18. Народното Събрание може да приеме за български подданикъ, безъ условията на натурализацията всѣкъ чуждъ подданикъ отъ българско происходение, ако той е направилъ нѣкоя призната услуга на българския народъ. Такъвъ чуждъ подданикъ става български, ако $\frac{2}{3}$ отъ прѣстъвующите представители подадътъ гласъ за него.

III.

III. Изгубванье на българското подданство.

Чл. 19. Българското подданство се изгубва:

- a) по отказване;
- b) по рѣшене на властитъ
- c) по отсѫтствие.
- d) по усновение;
- e) по женитба.

А. По отказване.

20. Министъръ на Външните работи, слѣдъ мнѣните на Министерския Съвѣтъ, рѣшава отказуваньето на единъ български подданикъ отъ подданството му.

Рѣшението на министър се съобщава на оногози, който се отказва отъ подданството си.

21. Въ мирно врѣме никому неможе да се отрече, за да се откаже отъ българското си подданство, ако е испълнилъ слѣдующите условия:

a) Да има правоспособностъ или пакъ проширило му да е законно подтвърдено отъ баща му или настойника му;

b) Да има свидѣтелство отъ военниятъ министъ, че е освободенъ отъ военно изслужване;

c) Да има свидѣтелство, че нѣма никакъвъ долгъ на Държавата или на община, и

d) Че никакво наказателно изслѣдуванье, не е отредено противъ него въ българската територия, пакъ че има нѣкое рѣшение за наказание, което да не е испълнили.

22. Въ военно врѣме Негово Височество Князъ рѣшава отказуваньето отъ подданство по докладъ отъ надлежното министерство.

23. Отказуваньето отъ подданство се простира и на жената и на малолѣтните дѣца на оногози, който се е отказалъ отъ българското подданство.

24. Прошение за отказване отъ подданство се дава по сѫдия начинъ, по който е показано въ чл. 12 и 13.

25. Въ свидѣтелството за отказване отъ подданство се показва, че отъ просительтъ се е отнело българското

подданство и че той има жена и малолѣтни дѣца, отъ които сѫщо се е отнело това подданство.

Б. По рѣшене на властитъ.

26. Министъръ на Външните работи може да заповѣда да си изгуби подданството ози, който безъ негово съгласие е влѣзълъ въ служба на друга държава, ако като се повика назадъ, не напусне службата и се завръзе.

В. По отсѫтствие.

27. Българскиятъ подданикъ, който безъ пълномощието на българското правителство живѣе въ продължение на десетъ години вънъ отъ границите на България, изгубва българското подданство.

Огектствието се брои или отъ дѣнь, когато той се е отдалечилъ вънъ отъ границите безъ пашапортъ, или отъ денъ на пътичането на врѣмѧто на пашапортъ ако то е зелъ и не го е подновявалъ отъ българските власти било влѣзъши, било акредитиралъ вънъ отъ границата. Жената и дѣцата на такъвъ човѣкъ си изгубватъ и тии подданството, ако се намѣрятъ съ него.

Г. По усновение.

28. Изгубватъ българското подданство дѣцата, които сѫ усновени отъ единъ чуждъ подданикъ споредъ законътъ на държавата, отъ която той постѣдниятъ зависи.

Д. По женитба.

29. Изгубва своето българско подданство дѣцата, която се умажжи за чуждъ подданикъ.

Не изгубва българското подданство чужденка, която слѣдъ като се е умажжила за български подданикъ стане вдовица, или се раздѣли или се напусне отъ мажа си.

30. Българката, която е умажжена за единъ чуждъ подданикъ придобива пакъ своето българско подданство, ако женитбата ѝ се уничтожи отъ сѫдлището.

IV.

Повръщанье въ българско подданство.

31. Всички ония български подданици, които сѫ си изгубили българското подданство, могатъ да се повръжатъ въ това подданство по условията на натурализацията показани въ прѣдидущите членове на този законъ, освѣнъ ако Народното Събрание рѣши да се приематъ пакъ българско подданство безъ условията на натурализацията.

Нѣ въ постѣдниятъ случай повръщатъ въ българско подданство не ще има право за прѣставителъ въ Народното Събрание освѣнъ слѣ